

TOIMENPIDE-EHDOTUKSET

17.11.2020

Kuka kuuntelee leipäjonon köyhää- tilaisuuksissa 21.9. käytiin 11. paikkakunnalla ja julkisuudessa vilkasta keskustelua, ja koottiin toimenpide-ehdotuksia päättäjille sekä paikallisille toimijoille. Tähän on koottu lähinnä sellaisia ehdotuksia, joissa ei vain toisteta jo lukemattomia kertoja sanottua, kuten halvempien asuntojen puutetta, perusturvan korotustarpeita tai perustuloa. Toki niistä puhuttiin ja kannatettiin laajasti sekä kannatetaan edelleen. Päähuomio on sellaisissa toimenpiteissä, joita voidaan julistusten ohella edistää myös paikallistasolla. Koronakriisi osoitti sen, mikä oli jo tiedossa; julkiset järjestelmämme eivät toimi nopeasti ja tavoita kaikkia akuutistikin apua tarvitsevia ilman kansalaisyhteiskunnan aktiivista roolia.

1. Ruoka-apu ei korvaa sosiaaliturvaa, eikä hävikin varaan voi rakentaa köyhyysongelman poistoa – jos nyt joku sellaista on kuvitellut. Ruoka on hyvä osa toimintaa ja voi saada ihmiset liikkeelle.
2. Köyhyydestä pitää päästä eteenpäin, ei vain kassia käteen, vaikka joillekin se on juuri sillä hetkellä tarpeellisin apu. Ruoka-apua voi jakaa sitä tarvitseville muillakin tavoilla.
3. Huono-osaiset eivät ole vain erillinen joukko yhteiskunnasta vaan kuulumme samoihin ryhmiin kuin muutkin ihmiset. Kuka vaan voi tipahtaa!
4. Korona oli herätys. Sen kokemusten kokoaminen on sosiaaliryhmiä yhdistävä prosessi. Kokemusten kokoaminen ja hyödyntäminen tuottavat uuden hyvinvointijärjestelmän työkaluja. Tästä tutkijayhteisönkin toivoisi kiinnostuvan.
5. Palvelukulttuurin muutos digiaikaan syrjäyttää. Digilaitteet ovat edellytys asiointille tänä päivänä. Kaikilla tulee olla oikeus tarvittavan digiosaamisen lisäksi asiointiin mahdollistaviin välineisiin, myös köyhillä. Digitaalisten oppimisessa on vertaistuelle erityinen tilaus. Monilla on älypuhelin tai tietokone, mutta he eivät osaa käyttää digilaitteita esimerkiksi etuuksien hakemisessa.
6. Viranomaispäätökset eivät ole selkeitä vaan vaativat tulkinta-apua. Johdonmukaisuutta on parannettava ottamalla asianosaiset mukaan kehittämään päätöksenteon prosesseja ja viranomaisviestintää, esimerkiksi asiakasraatien ja sosiaalisen median avulla. Julkisten palvelujen neuvonnan ja ohjauksen jalkautuminen esimerkiksi matalan kynnyksen paikkoihin on yksi hyväksi koettu työmuoto, kunhan roolit pysyvät selkeinä.
7. Kunnilta odotetaan toimia paikallisyhteisöjen vahvistamiseksi. Paikallisyhteisöjen toiminta auttaa köyhyyttä kokeneita eteenpäin – ja poistaa leipäjonoja.
8. Palkkatuki on tärkeä väline työttömien työllistymiselle, mutta sillä on ollut myös suuri merkitys paikallisyhteisöjen lähipalvelujen tuottamisessa. Palkkatuen lisääminen kolmannelle sektorille on kustannustehokas tapa vähentää erityisesti pitkäaikaistyöttömien syrjäytymistä ja lisätä heidän osallisuuttaan.
9. Kysymys on äänestä, kuuntelemisesta ja vallasta. Valtaa jaetaan seuraavan kerran kuntavaaleissa, mutta köyhän ääni tulee saada kuuluviin jo ennen vaaleja. Kutsumme kaikkia yhteisöjä, järjestöjä, kylätoimikuntia, asukas yhdistyksiä, asukastaloja, ruoka-aputoimijoita, päiväkeskuksia ja yksityishenkilöitä järjestämään ”Kuuleeko kuntapäätätjä köyhää”- tilaisuuksia ympäri Suomen, 15.–19.maaliskuuta 2021. Teemaviikolla pieni ja paikallisuus on kaunista!